

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállal köte-
 lezet.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, nov. 3.

Válság a bosnyák vasutak miatt.

Mialatt a képviselőházban még mindig a trónörökös házasságának következményeiről folyik a vita, addig a folyosón az igazi politikai szenzációról: a bosnyák vasutak építéséből keletkezett egészen komoly természetű válságról beszélgetnek izgatottan a honatyák.

Igaz ugyan, hogy a közös ügyek miatt még eddig egy kormány sem bukott meg Magyarországon, részint mert a kellő pillanatban mindig tudtak engedni anélkül is szerény követeléseikből a magyar államférfiak, részint — mert rendszeren a Felség maga szokta kiegyenlíteni a differenciákat — s így most sem tartanak attól, hogy a bosnyák vasutak tényleg egyik vagy másik kormányt megbuktatnák, de joggal tartanak attól, hogy a bosnyák vasutak kérdésének megoldása mérhetetlen csapást fog okozni a magyar kereskedelem ügyének. És ettől annál is inkább tartanak, mert e dolognak nemzetközi háttere van, ilyen esetben pedig az osztrák diplomácia még akkor is vereséget szokott szenvedni, mikor az osztrák érdekek védelméről van szó, — most pedig a magyar érdeket kellene képviselni.

Ugy áll u. i. a dolog, hogy az osztrákok közvetlen vasúti összeköttetést akarnak létesíteni Ausztria és Dalmácia közt — természetesen Bosznián és Horvátországon keresztül. Erre szolgál a

Spalatótól — Bugojnóig közös költségen építendő rendes vágányu vonal.

Könnyű elképzelni, mily nagy ártalmára lenne ez az annyi áldozattal létesített fiumei kereskedelemre?!

Természetes dolog, hogy a magyar kormány egykönnyen nem egyezhetik bele e vasut építésébe. De másrészt azt sem lehet kívánni, hogy Dalmácia — a magyar érdekekre való tekintetből — örökre vasut nélkül maradjon. A magyar kormány tehát avval a tervvel lépett elő, hogy kész beleegyezni a spalato-bugojnói vasut építésébe, ha viszont az osztrák kormány beleegyezik abba, hogy Samáctól Dobojig a boszna-bródi vasut egyik állomásáig építsenek rendes vágányu vasutat. Azután ez a vonal Szerajevótól a Szandsáig hosszabbították meg, és ha a török kormánytól sikerül engedélyt kapni, akkor közvetlen Szerbiától és Bulgáriától független, Budapestről kiinduló vasut menne Törökországba és Szalonikiba.

Ez a terv Magyarország kereskedelmi pozíciójára nagyjelentőségű volna, mert ezzel Magyarország nagy tényező lenne a levantei forgalomban.

Ennek a szép tervnek azonban két nagy akadálya van.

Egyik akadálya természetesen a mi kedves szomszédunk: Ausztria. Osztrák szomszédaink nem tudják jó szemmel nézni a magyar kereskedelem fejlődését. Nincs mit irigyelniük tőlünk, hiszen a mi kereskedelmi s egyáltalán közgazdasági viszonyainkat alig lehet az övéikhez hasonlítani is, mégis irigykednek és agyarkodnak reánk.

A Neue Freie Presse-t úgy szokták feltüntetni, mint a magyarok egyetlen barátját. Nem azért, mintha igazán barátunk lenne (mert ilyen nem akad egy sem az osztrák pártok vagy lapok közül, e tekintetben Luegertől — Schönererig mind egyformák, mind ellenségeink), hanem mert ez a liberálisok főlapja.

Nos hát ez a nagy magyar-barát lap a tervezett salonikii vasutra egyenesen kijelenti, hogy olyan osztrák kormány vagy olyan osztrák parlament, a mely ebbe beleegyezhetné, nem képzelhető, mert ez csak közös költségekből volna építhető, ehez pedig Ausztria 65.6 százalékkal járul.

De még ha a Felség közbelépése e tekintetben engedékenységre bírná is az osztrákokat, — ott van a dolognak másik nagy akadálya: a bosnyák vasutak nemzetközi háttere.

Ha a vasut csak a bosnyák határig, Plevljeig építenék ki, mit sem nyernék vele, nem lenne egyéb, mint zsákutcába vezető szárnyvonal. Hogy pedig Saloni-kiig építhessünk — ehez a szultán engedélye kell.

Szent-Pétervárról már az a hír jön, hogy a szultán nem adja meg az engedélyt; — Berlinből pedig azt jelentik, hogy már megkezdtek a tárgyalásokat a fényes portával s reménylik a kérdés ki-elégítő megoldását.

Daczára ennek a berlini biztatásnak — melyben valószínűleg Szögyény nagykövet keze játszik — ennyi akadály ellen bajosan fog diadalmaskodni a magyar kormányférfiak jóakaratu törekvése.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Margitka szökése.

Irta: Cyrián.

Nagy dolog volt és méltó megütközést keltett városzerte, hogy az adóügyi tanácsos két leánya idegenbe ment férjhez. Két hónap sem telt el és a nagyobbikat követte a kisebbik, föl abba a titokzatos nagy városba, a melynek lázas, fényes életéről sóvárgó vágygyal olvasnak a vidéki kis leányok és néma irigységgel egyszerű gavallérjaik. A kettős esküvő fölzavarta nyugalmukat; igazi, elegáns urak jöttek le mindkét alkalommal, remek szabású frakkban és talán-talán aranygombos fehér mellényben mentek az esküvőre és hónapok alá valóságos klakk volt csapva és a nyoszolóleányok kezében olyan pompás bokréta, a minőről az alispán leánya nem álmodhatott. Fölzavarta a nyugalmukat,

csodaszép fényes dolog volt az egész és főként a kisebbik vőlegénye, az a magas, érdekes, barna, fáradt arczu ur, az a valódi regényhős, a kinek daliás termetére huszártiszti uniformis feszült, oh az mindenképpen hasonlatos volt a titokban sokszor elképzelt, de soha meg nem érkező ideális lovaghoz. Az otthon maradt leányok összedugták fejüket és hetekig csak szánakozva vagy sóhajtozva és a távolba nézve hallgatták félszeg gavallérjaik félszeg bókjait és az aljegyző és a gyakornok ríktó eleganciája semmivé lett, eltörpült, nevetségessé változott. Különböző kombinációk keltek szárnyra, pletykaszertű mondták, melyek mindenkor hívő fülekre találtak, mivelhogy senkisé tudhatta meg a valóságot. A fürdőn szövődött egyszerű szerelmi viszony hamarosan titokzatos mezbe öltözött, tönkrement pesti urakról suttogtak, gyöngéd sájnálkozások tettek körutat a városban s minden regény, melyben szerencsétlen házasságról volt szó s mely valaha valamelyik leány

vagy öreg néni kezébe került, élő, valóságos történetté s intő példává lett. Még egy lépés és a daliás lovagok az önzés, hideg számítás, stréberség és hazug csábítás veszedelmes képmásaivá lettek és szánakoztak a fiatal asszonyokon és suttogva adták tovább a sokat tapasztalt szolgabíróknak sötét jóslatát, melyben jelentékeny szerepet játszott a korai válás, a szökés, sőt homályos említés volt téve benne a méregről is.

Eközben pedig — mig misztikus, rejtelmes titokká nőtte ki magát a két egyszerű történet, — a tanácsos ur nagy, uri házában szomorú, mélyszéges csönd ütött tanyát. A leányszoba örökre bezárult, — nem, — azt soha többé senki nem fogja kinyitni, a kék atlaszal bevont butorokat lepheti a por, a tiszta fehér ágycsákákon senki, soha többé nem fog édes álmokat álmodni és az apró íróasztalon senki, de senki nem írja be szivecskéje titkát a plüskötésű naplóba, mely örökre elvándorolt a többi cse-

Van szerencsénk szives tudomására hozni, miszerint **fűszer-, gyarmatárú, festék-, anyag, bor- és úsványviz-kereskedésünket**

az idény alkalmával a legkitűnőbb kínai és orosz theákkal, valódi Jamaikai, Cuba, Portorico, és brasíliai rumokkal, Francia és legkedveltebb magyar cognaccal, francia és magyar pezsgő, valódi, tőkén termelt peccsenye, asztali, dessert és gyógyborokkal, úgy a legkitűnőbb liqueurakkal rendeztük be. Raktáron tartjuk továbbá a legkedveltebb thea-süteményeket, csokoládék és csukorka különlegességeket.

Gotschlig Ágoston-féle rum terakat.

CSORDÁS TESTVÉREK

Nagyvárad,

Szent László-tér, takarékpénztár-épület.

Valódi amerikai petroleum napi áron.

Telefon 249.

Telefon 249.

Naponta friss Kassai és Prágai sódar, császárhús, debreczeni kolbász, frankfurti virstli, s itt még fel nem sorolt hideg felvágottak. Ementhall, Trappisa, Groyer s mindenféle dessert sajtok. Déli és candirozott gyümölcsök a legkedveltebbek, kitűnő zamatos Cuba, gyöngy, Jáva és Mocca kávé nagyraktárunkat a legjutányosabb napi árak mellett.

A midőn ezt b. tudomására hozzuk, kérjük szives pártolását, biztosítván, hogy az áruk minőségével, mint szolid árunk, pontos és lelkiismeretes kiszolgálásunkkal teljes megelégedését sikerülend megnyerni.

Friss maroni és idej füge.

A bosnyák vasutak ügyében a tárgyalásokat különben ma folytatják Budapesten, a hol aggodalommal várják a válság mielőbbi megoldását.

Tisztelgés a miniszterelnöknel.

A főváros V. kerületének szabadelvű pártjának elnöksége ma délelőtt tisztelgett a Házban Széll Kálmán miniszterelnöknel. Hüttl a következő beszédet intézte a miniszterelnökhöz:

A főváros V. kerülete szabadelvű pártjának elnöksége nem érheti be a rövid sürgönyváltással, hanem élő szóval is kifejezést kíván adni annak a meleg rokonszenvennek, melylyel ezen kerület polgársága Nagyméltósággal szemben viseltetik.

Köszönetet mond a miniszterelnöknek a pénzügyi bizottságban tett nyilatkozatáért, hogy nem fognak a törvényhozásban olyan tendenciák érvényesülni, melyek az iparra vagy a kereskedelmre nézve károsak.

Fogadja exellenciád őszinte bizalmunknak és meleg hálánknak ismételt kifejezését. (Éljenezés.)

A miniszterelnök a küldöttségnek válaszolta, hogy ő nagyon szenvedélyes gazda, azonban a kereskedelmi és pénzügyi téren is 25 év óta működik, és így szerinte a mezőgazdaságot az ipar rovására nem lehet fejleszteni. Szerinte az összhangot fenn kell tartani, sőt a mezőgazdaság érdeke megköveteli hogy Magyarországon az ipar erős legyen.

Legyenek uraim meggyőződve, — úgy mond, — hogy e kérdést jelszavakkal nem lehet elintézni és főtörékvésünk lessz az összhangot fenntartani.

»Los von Rom!« vagyis a szent meggyőződés.

Hogy nemzeti és politikai okok képezik főként rugóját a »Los von Rom« mozgalomnak, tudtuk. Sejtettük azt is, hogy a szent meggyőződést a pénz csengő hangja segíteti elő, a mi ellen ugyancsak kézzel-lábbal tiltakoztak protestáns feleink. Nos, hát mint soha, úgy most sem maradhatott a perfidia sötét rejtekében. A szent meggyőződést ugyancsak csinál-

ják, de nem az Ige hirdetésével, hanem pénzen. Lám, nem is olyan nehéz terjesztési módja a hitnek. Minek is mennének külföldi miszsiókra, a hol még meg is mernék enni a szegény prédikátort a térítendő, mikor itthon villamos világításnál, meleg szobában ülve, rövid uton, alku szerint is velé lehet csepegtetni a szent meggyőződést a felekbe.

Nos, protestáns testvéreink, örüljétek, tiétek az igazság . . . pénzen. Most sül ki a nagy valóság, hogy a »Los von Rom« eszmét is maguk a német protestánsok támogatják — pénzzel. A lapok rémszerű háromsoros híreikében jelzik, hogy a weimári evangélikus szövetség Schönereréknek 1901-re a »Los von Rom«-féle mozgalom céljaira újabb 200.000 márkát utalványoz. Ujabbat, tehát már eddig is adtak! Tehát most már tudhatja országvilág, hogy az a híres mozgalom Róma ellen a mindenható pénzvágyból eredt. Hja, tudják azt Schönererék is, meg a német protestánsok is, hogy »a pénz beszél, kutya ugat s csak a koldus imádkozik!«

És Schönererék még mindig »elvek«-ről diskurálnak és a német protestánsok még mindig azt hirdetik világgá, hogy szeretett új hittestvéreik a »meggyőződés« apostolai.

Láttuk a lólabát!

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 3.

Dániel Gábor alelnök az ülést 10 órakor megnyitja.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök jelenti a Háznak, hogy *Beöthy* Algernon képviselő a tegnapi napon elhunyt. A Ház egyik legrokonszenvesebb tagját vesztette el benne, a ki 1875. óta volt képviselő. Indítványozza, hogy a ház fejezze ki részvétét s a megboldogult emlékét a ház jegyzőkönyvében örökítse meg és mint a ház volt jegyzőjének sirjára koszorút tegyen. (Helyeslés.)

A ház ily értelemben határoz.

Ezután *Benke* Gyula benyújtja a zárszámadási bizottság jelentését.

Fejérváry Géza báró előterjeszti a honvéd nevelő- és képzőintézetek állapotáról az 1899. évről szóló jelentést, másodszer a közös hadsereg katonai nevelő és képzőintézeteinek magyar állami alapítványi helyen elhelyezett ifjakról szóló jelentést, végül a hadmentességi díjalapról szóló jelentést.

Elnök: A jelentések ki fognak nyomtatni és szétosztatni.

Az interpellációs könyvbe *Páder* Rezső jegyzett be interpellációt a földművelésügyi miniszterhez a mezei úrgék és nyulak által okozott károk ügyében.

Következett a napirend, vagyis

a főhercegi javaslat

folytatólagos tárgyalása.

A mai vita első szónoka *Györy* Elek, a ki csak azért szólal fel, mert a kérdésnek a jövőre is nagyon messze kiható fontossága van. A javaslatnak a kormányjavaslat értelmében való elfogadása rést ütne alkotmányunkon és számos törvényünkön és egyuttal bajt, sőt veszélyt háríthatna egy a hazára, mint a trónra nézve. (Helyeslés.)

Megemlékezik a miniszterelnök néhány kijelentéséről, a melyek a javaslat védelmében elmondott beszédében foglaltak. A miniszterelnök nemcsak érvelt, hanem tett bizonyos intelmeket, hangoztatott bizonyos intéseket. Felolvassa, hogy ne nyuljunk bele az érzelmeinek azon világába, melynek előttünk szentnek és elzártak kell maradnia és ne idézzünk fel érzelmi összeütközéseket.

E házban szerintem senkinek sincs ily intelemre szüksége. Mindannyian tisztelettel hajolunk a főherceg ur azon elhatározása előtt, hogy egyedül szívének sugallatát követve lépett a házassági frigyre.

Kérdem azonban, be van-e bizonyítva ezzel és következik-e ebből az, hogy akár a főherceg ur nyilatkozata, akár az egész törvényjavaslat megegyezik-e alkotmányunkkal és törvényeinkkel?

Absolute nem.

Györy Elek: Ép oly tisztelettel viseltünk a trónörökös iránt s ép oly benső jó kívánsággal kísérik boldogságát, mint a miniszterelnök. De azért vizsgálunk kell, nem ellenkezik-e a törvényjavaslat — alkotmányunkkal? Nos hát igenis ellenkezik.

A miniszterelnök igyekezett megmagyarázni, hogy mi az a morgantikus házasság. Tudjuk. Nagyon is nagy a különbség. Nem jelent egyebet, mint a feleség degradálását, a gyermekek jogfosztását. Szégyen, hogy a XX-ik században ez fennállhat.

csebecsével, minden kis emlékekkel együtt; el a messze idegenbe. A szalonban a zongora helye üresen maradt, a festőállvány is, melyen csinos virágokat lehelt a kifeszített vászonra a kis Margit fürge keze. Minden eltűnt velük együtt, minden, csak az arckép, melyen összeölelkezve, egymásra hajolva mosolyognak, csak az maradt az öregeknek, hogy könnyezzenek és sóhajtsanak előtte elröppent kis csicsérgő madaruk után.

Néha rajtakapták magukat, hogy ki-kínéznek az ablakon, néha elfeledkeztek arról, a mi történt és kivált reggel, a fényes tiszta, nyári reggeleken lábujhegyen jártak és suttogva beszéltek, mintha felébredne valaki, a ki a szemüfénye és a kinek csengő dalolása, vidám nevetése annyi bűbajos édességgel varázsolta tele öreg napjaikat. Azonban csendes maradt minden, végtelen és szomorúan csendes és néma, üde ajak nem érintette ajkukat, üde hang nem köszönt jó reggelt, rózsás kis kezek nem készítettek be a reggelit és nem fűszerezte vidám, gondatlan csevegés. A két öreg bánatosan ült a kis kerek asztal mellett, lopva egymásra pillantottak, szótlanul itták ki kávéjukat és sokáig ültek még aztán is a zöld, hűvös lugasban, míg csak sirva nem fakadt az öreg asszony vagy mig hirtelen el nem sietett hivatalába az öreg ur. Az ebéd épp oly csendes, egyhangu volt; a vacsora is, vacsora után szokás szerint kiültek a ház elé a kis lóczára s az első magányos estén az öreg cse-

léd kikészítette az alacsony, fekete nádfonatu széket.

— Minek az? — kérdezte az öreg ur.

— Ezen szokott ülni, — magyarázhatta halkan az asszony, — ezen szokott ülni. Kati megfeledezett. Ne haragudj érte.

Nem haragudott, csak megtámaszkodott a vén akác törzsénél és ősz, tömött szemöldöke összehúzódott. A kis széket nem vitték be, minden este ott volt mellettük és az öreg asszony néha megsimogatta reszkető kezével. Az estéhez mindennél nehezebb volt hozzá szokni. Mászor zongorahang és ének verte fel az utca csöndjét, mászor fiatal emberek sétálgattak házuk előtt, mély tisztelettel köszöntöttek, egy-kettő a bátrabbak közül meg is állott és ilyenkor a fialaság pajkos csevegése házuk elé csábitotta a szomszédokat is. Most egyszerre üressé, néptelenné vált az utca és a fiatal emberek eltűntek, ha egy-egy arra téved, megemeli kalapját, de nem úgy mint régen; tovább megy, de nem pillant nagy titokban hátra, odább, messziről-messziről hangzik a zaj, az ének, a nevetés, a szolgabíróéktól, a hol három leány is várja a késői szerencsét. Halkan beszélgetnek egymáshoz, egészen halk, nyújtott, kicsit-kicsit megrezzenő hangon és jó, hogy sötét van, hogy nem látják egymás szemében az áruló nedvességet.

— Sosem szokjuk meg, mondja az öreg asszony, soha. Oly hirtelen jött. Ilonka után Margit és mind a kettő oly messze! Legalább

Margit maradt volna itthon! Milyen boldogok lennénk, ugy-e, milyen boldogok, ha jönne ilyenkor hozzánk a férjével. Kapott volna itt is, nem kapott volna?

A tanácsos bólongatott.

— Akárhányat. Molnár is, az albiró . . .

— Derék, szolid, fiatal ember . . .

— Szorgalmas, nagy jövőjű. — Azt mondják, azóta ki nem jön a szobából. Igen.

Elhallgattak, majd az öreg asszony, még inkább hallkítva hangját, kezdi el:

— És néha úgy összeszorul a szívem, ha rá gondolok. Oly fiatal volt, oly tapasztalatlan és milyen gyöngéd szívé, — és az ura . . .

A tanácsos ur megszorította a felesége karját és tompán, csüggedten szólt közbe:

— Büszke, hideg ember, világfi, nem élt tisztán, a fejemet teszem rá, hogy nem élt tisztán.

— De szereti Margitkát.

— Ki ne szeretné, hanem anyjuk, csak meg ne uója. Margitka egyszerű, tiszta lélek, félek, hogy nem olyanhoz van szokva.

— Örökös föltűntünk szűz anyám.

Ugy tetszett, mintha ebben megnyugodtak volna, valójában pedig sóvárogtak kisebbik leányuk után és mikor a kósza hirfülkbe hozta a szolgabíróné jóslatát, valami benső, titkos, soha szóra nem való egyetértés keletkezett közöttük, félig félelem, félig vágyódás, félig aggodalom, félig öröm, miközben a magányos élet szomorú csöndje mind sulyosabban nehezedett

Azt mondta a miniszterelnök, hogy a házi szabályok nem — jogforrás! De hát a becikkelyezés által nem azzá akarják-e tenni? Nem szabad ezt ebből a szempontból se megengedni. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Igaz, hogy a trónörökös nem mondott le a trónról. De a nyilatkozat kimondja, hogy minden utóda ki van zárva a trónöröklésből. Mi egyéb ez, mint a trónöröklés lemondásának — megkerülése. Fölolvassa a törvény külön szövegét s azt a konkluziót vonja, hogy az a természetes leszármazást említi s nem ismer morgantikus házasságot.

A házi szabályzatot nem szabad tekintetbe vennünk. Ránk csak a törvény irányadó. A javaslatot nem fogadja el. (Elénk helyeslés a szélsőbalon.)

Öt perc szünet.

Szünet után.

Horánszky Nándor: E javaslatot a törvény igaz magyarázatával és loyaltással kell tárgyalni.

Polónyi: Loyaltással a nemzet iránt.

Horánszky: Igenis, a nemzet iránti kötelezettség érzetével is. Ne tessék a loyaltás szót mindjárt gyanus színben tüntetni fel, mert ez felettébb megnehezíti e fontos kérdés tárgyalását.

Hosszasabban fontolgatja a főhercegi utódok és főherceg-utódokztéle fordítást s oda konkludál, hogy született főhercegekről szól a törvény.

Az 1723: I. és II. tvczikk világosan kimondja, hogy a trón várományosa csak osztrák főherceg lehet. Maga a királyi hitlevél is bizonyítja ezt. Tegyük fel, hogy Ferencz Ferdinánd az uralkodó család utolsó sarja lennie.

Eötvös Károly: Ezt ugyan soha se fogják látni.

Horánszky: Magam is óhajtom. De tegyük fel, hogy látjuk. Mi lenne az esetben a függetlenségi párt álláspontja? Amellett kardoskodna, hogy Ferencz Ferdinánd gyermekeire szálljon a magyar korona, vagy pedig a nemzetre szálljon a szabad királyválasztás joga. Nem hiszi, hogy azt a radikális állást foglalnák el. Mezőssy azt mondta, hogy 1723-ban őseink egy tál Ezsaulencséért eladták szabad királyválasztási jogukat. Nem-e fogják utódjaink a 48-as pártra ezt mondani? A javaslatot elfogadja. Ezeket el kellett mondania, hogy feleljen a vádakra, melyekkel e kérdés dolgában illették.

Eötvös: Senki se vádolja.

Horánszky: De találkoztam s találkoznak fogok még hasonló szemrehányásokkal.

Eötvös: Lehet (a miniszteri székre mutat) — arról a helyről.

Horánszky: A javaslatot elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Polónyi Géza: Kéri, hogy beszédét holnap mondhasa el.

Fader Rezső: Interpellál a mezei úrgék és nyulak által okozott károkról.

Apróságok Beöthy Aldzsiról.

Az elhunyt humoristáról közöljük a következő apróságokat:

Mikor Péchy Tamás közlekedési miniszter volt, a Körözs kiöntött és elárasztotta Szarvas városát. Oly nagy volt a baj, hogy a kormány szükségesnek látta egy kormánybiztos kiküldését. Péchy Beöthy Algernont választotta. A jókedvű ember lement, de a legkisebb gondja is nagyobb volt, mint az árvizvel törődni. A baj nem is volt óriási. Beöthy nyugodtan beült a szarvasi kaszinóba és ferblizett. Ferblizett egy napig, ferblizett két napig s szinte elfelejtette, hogy mi végből küldötték őt a békési városba. Péchy borzasztó türelmetlenül leste a híreket, de se távirat, se írott jelentés nem jött. Végre megunt a miniszter a hallgatást és táviratozott Beöthynek:

Vizi ügyben azonnal jelentést.

Péchy.

A kormánybiztos, a ki a ferbli asztal mellett kapta a telegrammot, felbontja, olvassa a nélkül, hogy egy arczizma megrándult volna. Aztán ezt táviratozza vissza a türelmetlen miniszternek:

Vizi ügy nagyon csendes; öt hatos vizi; dupla visszavágás, uszom.

Beöthy.

Hogy meg volt-e elégedve Péchy a Beöthy működésével, nem tudni: de annyi bizonyos, hogy másnap Beöthy már Budapesten ferblizett . . .

*

Beöthy Aldzsiról szolgáló korában vadászat volt. Már este összegyűlt az uri társaság. Szólt a muzsika, bujdosott a pohár. De nézik az órát és elkedvetlenednek: a legjobb czimbora, az alispán sehogyan sem akart megérkezni.

Vártak, vártak, de hiába vártak. És mikor tizenegyet ütött az óra, ki is mondták:

— No már nem jön. Vagy hogy is jönne három óra járásról, öreg este, ilyen nagy sár-

ban! Ej, be kár! . . . Nélküle csonka az egész mulatság.

— Hát pedig ne busuljatok, szólt a házigazda. Fogadom istenem, hogy a viczispán reggel hat órára itt lesz.

Azzal leült és megírta a következő hivatalos jelentést:

»Nagyságos alispán ur!

Hivatalos tiszteletből kifolyólag már többször volt szerencsém jelenteni, hogy környékünkön a kóbor cigányok a közbátorságot fenyegetik és én a rendelkezésemre álló eszközökkel garázdálkodásaiknak nem bírok véget vetni.

Ma este a csendlegények ismét egy szekér oláh cigányt, számszerint kilenczet, kísérték be hivatalomba.

Minthogy e veszedelmes népen nem fog se jó szó, se enyhe büntetés, azt vélem: intő példára van szükség.

Ennélfogva hivatalos tisztelettel jelentem, hogy holnap reggel hét órakor a fent említett kilencz cigányt fel fogom akasztani.

Kelet, pecsét, aláírás . . .

S a következő perczben lóhátas ember indult az alispánhoz ezzel az irással.

A vidám vadásztársaság pedig tovább mulatott.

Egyszer csak reggel hat óra felé kocsirobogás hallik; és beront az ajtón az alispán, képből kikelve, sárosan:

— Aldzsi! Aldzsi! Hol vagy te boldogtalan!

— Itt vagyok, édes urambátyám. Ül le ne egy pohár jó bor.

— Mit bor! . . . Hol vannak azok a szerencsétlen cigányok?

— Sehol kedves bátyám. Azt a jelentést csak azért irtam, mert meg voltam róla győződve, hogy okvetlenül eljősz a vadászatra, ha olvasod.

— Én meg arról voltam meggyőződve, hogy tőled csakugyan kitelik ilyen örütség.

— Ép annak a biztos tudatában voltam bátor azt a jelentést külden!

— Ördög bujjék beléd Aldzsi! — kétszer fordultam az árokba a pokoli sötétségben, a rudas pedig megsántult . . .

De aztán annál vigabb volt a vadászat.

*

A hatvanas évek elején megválasztották Biharvármegye főjegyzőjévé. Hivatalbeli elődje Mórócz Pál, akkor még szegény ember, a későbbi »arany paraszt« volt. Az újdonsült főjegyző, ősi szokás szerint, a megyegyűlés színe előtt tette le az esküt, a mit következő záradékkal töltött meg: Szegény jegyzői szék! Multadban nincs öröm; jövődben nincs remény!

öreg vállukra. Fialat párokat láttak, boldog örömszülőket, a polgármester is karonfogva séta- tált vejevel, míg másik karjába a fiatal asszonyka kapaszkodott és mindhárom arczáról sugárzott az a boldogság, amiben nekik részük soha nem lesz. Az öregasszony órákig elkönyökölt az ablakban, újra meg újra elolvasta a távolból jött leveleket, melyekben áradozott a szerelem gyönyörűsége, de mindvégig hiányzott a vágy az elhagyott fészék után.

— Már elfelednek, — mondta férjének, — öreg butorok vagyunk, nincs ránk szükség. Margitka egy hete nem is ír.

— Hátha, — vélte aggodalmasan az öreg, — hátha csakugyan baj van.

— Ha baj volna, — jönne levél.

— Hátha, — hátha maga jön.

— Oh, Gáspár!

Az öreg ur nem tarthatta tovább magában a kiszinezett csalóka képet:

— Baj volna az, anyjuk? Az emberek igazat adnának neki — már is igazat adnak.

— Hallanád csak, hogyan beszélnek Lászlóról. Mindig mondtam.

— Én is. De ha megszakadna a szíve, ha bánatában elharvadna.

Az öreg ur gyorsabban, hangosabban beszélt:

— Nem adják azt olyan könnyen. Egy-két hétig sir — azután meggyógyul. És nem leszünk e mi mellette? És ha megint nevetni, dalolni fog, kivel cserélnél anyjuk? Mi?

Az öregasszony csak sirni tudott, — a tanácsos ur tovább füzte gondolatait:

— És elhinnánk Molnárt, Nem mindjárt, — úgy két-három hét múlva. Látná a különbséget és aztán — egyszer majd, anyjuk — nékik adnók az egész lakást. Mi hátul is meghúzódhatnánk ketteskén. Cserélnél a főispánnéval?

Es úgy beszélgettek estéről-estére és várták édes kicsi leányukat, a ki otthagya a főváros hideg világát, önző, keményszívű férjét, aki sohasem fogja megérteni gyöngéd lelkét és visszatér öreg szülői vigasztalására és örömeire. Ragyogó képeket festettek ki, mesebeli hold-sugárral, nyugodalmas, édes idült és úgy éltek öreg szívük naiv álmvilágában, mintha az volna a szent valóság.

Es egy este, hűvös őszi szél fujt, hideg, aprószemű eső verdeste a háztető cserepeit, úgy tíz óra felé zörögtek a kis kapun. A tanácsos ur végére járt újságjának, felesége meg kötésével bibelődött. A zörgetésre egymásra néztek és összerendezve, szólanul várakoztak. Nehéz, csoszogó lépések és apró, könnyed lépések hangzottak be és öreg cselédjük sopánkodása. Mereven ültek helyükön, halásápadtan és lélekzetüket visszafojtva. Es az ajtóküszöbön, arczát fekete fátyollal fedve, remegve és roskadozva ott állott, a kit vártak.

Oh, ez már nem volt álm, ott állott, egy-két lépést tett előre és anyja kebelére borulva zokogott, arca hozzásimult arczához és karja

szoroson ölelte át nyakát, mintha soha többé nem akarna tőle elszakadni. A jó öreg asszony csak sirt, az öreg ur meg köhintgetett, szemöldöke összehúzódott és ujjával kopogtatta az asztalt. Egy hang sem esett köztük azon a fuldokló, nehéz és mégis könnyítő zokogáson kívül. Egy hang sem, míg nem az öreg ur szükségét érezte, hogy beszéljen.

— És az urad, kérdezte halkán, hol maradt az urad?

A leányuk kibontakozott atya karjaiból és megtörtülte arczát.

— Elhagytam, meg tudtok-e nekem bocsátani, megtörtök-e magatok mellett? Cselédetek leszek, csak oda vissza ne!

Még csak nem is remegett a hangja, csodálatos, fásult nyugalom ömlött el arczán és kékes, nedves szeme mereven nézett előre. Az öreg asszony levette kalapját és csókolgatta és simogatta szőke, fényes haját.

— Nem haragszunk, édes Margitkám; hogy haragudnánk? Örködni fogunk rád, csak mondd, mit vétett ellened, mondd, hátha csak félreértés?

Margit eltakarta arczát.

— Nem, nem félreértés, ne kérdezzétek. Most nem volna erőm, oh Istenem, nem volna hozzá erőm.

— Hát nem szereted már?

A fiatal asszony kiegyene-edett és újra megjelent arczán a megdöbbentő halálos elszántság.

Később képviselőnek választották meg. Feljött a fővárosba, a hol uzsorások körmei közé került, pedig csak nem régen adta el ősi birtokát, Nagy-Marját 200 ezer forint. Rendes kundsajtja volt Hay Bernátnak, Budapest akkori legkönyörtelenebb szipolyozójának.

Egyszer, amikor egy újabb nemzeti kölcsön finanszírozásáról volt szó, az uzsorás hajthatatlan volt. Hosszas kapacitálás után végre kirukkolt tervével.

— Nagyságos ténsuraság! Szívesen adok nem négyszáz forintot, hanem négyezret, de csak oly feltétel alatt, ha nem a maga, hanem másnak a nevét írja alá.

A ravasz uzsorás úgy számított, hogy a hamis váltóval azután szelid nyomást fog gyakorolni s behajthatja rajta összes követelését, hanem az adós átlátott a szítán.

— Jó lesz Huszár Imre?

— Nagyon jól hangzott a válasz s a négyezer forint csakhamar Beöthy zsebében volt, a ki azonnal Huszárhoz rohant.

A könnyelmű, akkor még fiatal ember ágyában fekve azon törte a fejét, vajjon keresztül aludja-e az ebéd idejét, vagy nyakába vegye a várost s egy pár tormás virsli erejéig megpumpolja a legelső ismerősét, mikor Beöthy belépett. Illendően bemutatta magát, azután megkérdezte:

— Kell-e kétezer forint?

Ébren vagyok, vagy csak álmodom, ugrott fel Huszár. Hol a pénz?

— Itt van nálam. Hanem értsük meg egymást. Négyezret irtam ám alá.

— Nagyon jól van. Miattam akár negyven ezret is aláírtatott volna.

— Igen ám, de nem a magam, hanem a barátom uram nevét pingáltam a váltó alá.

— Hisz az nagyon természetes. De hát nem tréfál uraságod?

— Sőt nagyon is komolyan beszélek. Különbén a pénz beszél. Itt a két ezer forint. A többit azután tudni fogja, ha majd »Berele bácsi« egy hónap múlva prolongálni bekopogtat.

A rövid lejárat után az uzsorás a harmadnapos hideglelés pontosságával állított be a gavalérhoz:

— Nagyságos uram, egy kis vexlicskéje van nálam.

— Tudom, tegye a többihez.

— De egy négyezer forintos váltóról van szó.

— Nagyon helyes, annyiról van szó.

— De egy olyan négyezer forintos váltóról beszélek, melyet nem maga irt alá, kiáltotta képből kikelve Hay Bernát. Sa váltót a gavalér elé tartotta.

— De igen is, ezt a váltót én irtam alá. Az uzsorás maga sem tudja, mint tántor-

gott ki a szobából, de azt megfogadta egy ezüst feszület előtt, mit egy cigánytól vásárolt meg pár forintért, hogy Beöthyt soha többé nem fogja kirántani hónapokig tartó, pillanatnyi pénzzavarából.

Ezt a pénzt azonban vissza kapta.

*

Nagyon szeretett szójátékokat csinálni.

Volt a Háznak egy roppant hosszú lélekzetű szónoka, kinek érvelései elől mindenki kiestett a folyosóra. Ez a hónapja egyszer tíz óra után fogott bele beszédébe és egy órákor még mindig szónokolt valami nagyon unalmas, thémáról. Beöthy Algernon türelmetlenkedett és odaszólt:

— Az óra már egyre jár, de a képviselő ur szája még egyre jár.

Harsogó derűtlenség és a szónok — abbahagyta dikcióját.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi múzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8—5-ig 20 fillérért. Kedden és csütörtökön p. u. 8—5-ig 40 fillérért. Más időben 1 korona.

Nov. 4. Szigligeti-Társaság felolvasó ülése a jogakadémia dísztermében.

November 5. Tiszti főszemle a várban.

* **A király Gödöllőn.** Ő Felsége ma reggel 7 órákor külön udvari vonaton Béc-ből a rákosi »király váltó«-n át Gödöllőre érkezett a megszokott kísérettel. A király Gödöllőről hétfőn reggel 6 óra 5 perczkor Budapestre jön, hogy általános kihallgatást adjon. Délután öt órákor nagy udvari ebéd lesz, a Felség kedden délután 3 órákor ismét visszautazik Gödöllőre, a honnan csütörtökön reggel érkezik vissza, a mikor megint kihallgatást tart.

* **A Szigligeti-Társaság felolvasása.** A műtárlat alkalmával a Szigligeti-Társaság ma délelőtt felolvasást rendez a jogakadémia dísztermében. *Rádl* Ödön elnök tart megnyitó beszédet, utána *Némethy* Gyula dr. theologiai tanár olvas fel egy érdekes tanulmányt, majd pedig *Hajós* Izsó értekezik a nagyváradi műtárlat tanulságairól. Kezdeté 11 órákor.

* **A honvédség plebánca.** Ő Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott: 1900. évi november hó 1-vel: A honvéd lelkészeti állományában: A tényleges állományban: plebánossá: 1900. november 1-ei ranggal: *Kisfaludi* Nándor I. osztályu lelkészt, a honvéd Ludovika-Akadémia állományában.

* **A műtárlatról.** Még mindig nagyszámu közönség látogatja a kiállítást, úgy, hogy az érdeklődés a kiállítás befejezéséig állandónak ígérkezik. Ma és holnap a következő hölgyek fogják a napi biztosi teendőket teljesíteni.

November 4-ikén: Rimanóczy Kálmáné, Ficzek Margit, Giraud Vilma, Deák Margit, Stocker Józsefné, Vulkán Józsefné, Molnár Lajosné, Flór Jánosné, dr. Baróthy Ákosné, Hoffmann Henrikné.

November 5-én: Bognár Sándorné, Breitner Elza, Kiss Elekné, Janky Antalné, Grunwald Henrikné, dr. Moskovits Józsefné, Meskó Boldizsárné, Örley Anna, Miskolczy Irma, Moskovits Miklósné.

* **Tiszti főszemle** Előkerülnek holnap a szekrényből a nyalka uniformisok, csörög az aszfalton a sok tartalékos tiszt kardja. Holnap reggel 8 órákor lesz ugyanis a tiszti főszemle (Hauptreport) a várban; A szemle után aztán ismét pihenőre megy a fölszerelés.

* **Uj apát.** Ő Felsége *Fabián* József címzetes kanonok és érsekújvári plebánosnak a dunaszigeti Szent Jakabról nevezett címzetes apátságot adományozta.

* **Magyarok a búrokról.** A képviselőházban ma élénk feltűnést keltett *Péchy* Tibor, *Luzsinszky* Félix báró, a kik a búr hadjáratban a magyar hirnévnek csak dicsőséget szereztek. *Péchy* Tibor az angol tisztekről dicsőreleg nyilatkozik, ellenben a katonaság gyáva. A búrok egytől-egyig kitűnő lövők, a gyermek ott már 8 éves korában fegyvert kap az államtól, a melylyel az apa kitanítja fiát a lövés művészetére. Egy két hét alatt a fiu megtanul, és akkor már vadat kell lőnie A nép között igen sok dugsgazdag és igen sok szegény van. Az ország 1896. óta igen sok bajban szenved. Egyik évben a sáska, aztán a dögvész, marhavész, jégeső tönkreteszi a veteményeket. 1896-ban 1 jó ökör 2 frtba került, most 10—15 frtba kerül. Az angol katonaság a szürke lovakat, a fényes nyergeket feketére festik és a

— Nem szeretem. Soha sem is fogom szeretni.

A tanácsos ur határozott, nyugodt hangon szólt közbe:

— Ha így van, nincs baj. Mi nem kényszerítünk. Nem ellenezük a házasságot, bár fáj a szívének, most sem fogunk visszakényszeríteni hozzá, bár a világ számára adjuk nevünket. Nem baj. Én oltalmazlak. Kis szobád úgy vár, a mint elhagytad. Jó az Isten és boldoggá tesz még. Igen.

Margit hálásan csókolt kezét, aztán kérte, hogy szobájába mehessen. Reggel majd mindent elmond, most össze van törve és szagolja a fejét a fájdalom. Az öreg asszony vette be, maga vetette föl az ágyat, lehuzta a függönyt és meggyújtotta a fehérerőcs éjjeli lámpácskát. Melléje tette az ezüstkapsos imakönyvet is és megcsókolva hófehér homlokát, lassan kitipegott a szobából. A tanácsos ur úgy tett, mintha újságába volna mélyedve, mintha nem lepné meg a dolog és nem zaklatná föl öreg szívét, holott pedig lopva figyelte visszatevő felesége arcát és mikor látta, hogy nyugodt, igen kicsit talán derült, bizó is, fölkelte és átölelte hűséges élettársát.

— Itt van anyjukom, itt van, nem megmondtam?

— Igen, de . . .

— Mit — de? Sirt? Ájudozott? Söhajtozott utána? Kimondta a nevét is? Nem, egész nyugodtan mondta, hogy már nem sze-

reti? Kiábrándult a leányálmokból, mint annyi más és még csak nem is bánkodik utána. Igen.

Az öreg asszony aggódalmasan csóválta fejét:

— De hátha . . .

— Hátha? Semmi hátha. Vagy talán neked nem is tetszik, hogy visszajött? Tán jobb szeretnéd, ha ott maradt volna annál a harminánál, ott szenvedett volna, ott sirta volna ki a két szeme világát? Te jobb szeretnéd, tudom.

Az öreg ur egész nekitüzesedett, az öreg asszony pedig nem tehetett egyebet, mint hogy megnyugtatta anyai ösztönének féltő aggodalmait. Igen! Bizonyos, hogy az Isten is így akarta, visszatértette hozzájuk napjuk fényét és a vén házban föltámad az élet újra. Hálószobájukban még sokáig beszélgettek, szineztették tovább a megvalósult álmot, miközben vad, emberirtó szörnyeteggé vált az elhagyott férj és megkínzott, szegény áldozattá kis tapasztalatlan lányuk.

Már közel járt az idő az éjfélehez. Az öreg pár elhallgatott, de mind a kettő tudta a másiktól, hogy nem alszik. Egyazon gondolattal, egyazon vágygyal, a jövőbe vetett egyazon bizalommal szívükben, nyitott szemekkel, csöndes, nyugodt, meghatott örvendezéssel, melyet alig-alig zavart az aggodás, — lesték a hajnalt, a pacsirta szót, a régi nélkülözött üdvözlést. Hívó, ájtatos ima szállt lelkükből az ég felé, boldog-

ságért és feledésért esedezve, hogy újra nyílásra fakadjon a hervadásnak indult bimbó, hogy illatozzék újra és vonzza-vonzza magához az egyszerű sziveket, mint nem is oly rég és hódítson és hódoljon maga is. A régi óra éjfélt ütött és akkor megfordult az öreg ur ágyában és halkán, igen halkán így szólt:

— Alszol, anyjuk?

— Nem.

— Talán megnézhetnéd, hogy alszik a mi drágánk?

— Azt akartam, úgy is azt akartam, csak vártam, hogy elaludjál.

— No menj, anyjuk, menj! Delassan, hogy fel ne ébredsz!

Hogyne ment volna lassan. Lábujjhegyen, kis lámpáját kezében tartva, csöndes léptei nyomát felfogta a puha szőnyeg; még a kilincs sem nyikorgott, a mint megnyomta. De oh, hátrátántorodott az ajtónál és hátra is esett volna, ha ura meg nem kapja, a ki titokban utána lopózott. A leányuk, a drága, a szép, jövőnd boldogságuk reménye, felöltözve térdelt ágya előtt, két kezébe temetve arcát és zokogott csöndesen, fuldokolva, kimerülve, a hogyan csak a kétségbeesett ember zokoghat. Az öreg asszony rémülten sietett hozzá, átkarolta nyakát, könnyeik egytűvé folytak, a tanácsos ur meg remegve, lélekzet- és szavavesztetten nézte kettőjüket.

— Édes, édes lányom, mi bajod?

— Nagyon, — nagyon szerencsétlen vagyok!

vörös frakkokat sárgás fekete frakkokkal váltották fel, mert a fényes viselet jó czélpont volt. Eddig ostromnál zárt sorokban haladt az angol katonaság, de most okultak, tanultak és minden ember közötti távolság most öt-hat lépés. Joubertől és Cronjeről általános a vélemény és hazaárulók. Péchy ma szülői látogatására Szatmárra utazott.

* **Gyilkosság a színpadon.** A verismus netovábbjával játszották el a minap a saragossai színházban egy rémdráma gyilkossági jelenetét. Az egyik jelenet azt tünteti fel, hogy egy rendőrbiztos agyonlő egy rablógyilkost és ezen az estén azt a jelenetet szörnyű valóságban mutatták be. A fegyver, melyet a rendőrt ábrázoló színész használt, szerencsétlenségre éles töltéssel volt megtöltve és a golyó kioltotta a rablógyilkost játszó színész életét. Az eset annál tragikusabb, hogy a gyilkos színész testvérje a meggyilkoltnak.

* **A hétről.**

Temelésrendező leánya: Papa, miért nem akarsz te sohase bálba jönni?

Temelésrendező: Mert ott mindég azt kiabálják: *sohse halunk meg!* Az pedig engem bosszant!

* **Vigadó folyosóján.**

— Miért kiabálnak az emberek olyan nagyon odabent, hogy halljuk *Tisza* Kálmánt?

— Mert *Mezei* Mór akar beszámolni.

— Legpompásabb színpadi berendezése a Magyar Színháznak van.

— ?
— Ott még a gázsit is sülyesztik.

(*Kakas M.*)

* **E. Kovács Gyula sirja.** A halottak napjának előestéjén E. Kovács Gy., a nagy tragikus sirját igen sokan felkeresték Kolozsvárt, hogy kedves emlékének néhány percet szenteljenek. A fényesen világított és koszorúkkal gazdagon borított sírnál az elhunyt művész özvegye köszönte meg a kolozsvári ipartestületi ifjuságnak és a munkások dalegyletének, hogy gyászdallal és kegyeletes szavakkal emlékeztek meg az elhunyt művész és költőről. De megemlékeztek a távolból is azok, a kik művész lelkét szerették és csodálták. Első volt közöttük a derék honleány, gróf Haller Lujza, a ki élő rózsakoszorút küldött sirjára. Aztán

pályatársa, Fáy Szeréna asszony, a nemzeti színház tagja küldötte el ciprus lombokból font koszoruját. Igen szépen emlékezett meg E. Kovács Gyuláról ifj. Szeszák Ferencz szobrász, a ki fotográfia után művészileg készítette el E. Kovács Gyula relief arczképét s azt az elhunyt művész családjának küldte meg. Itt említjük meg, hogy E. Kovács Gyula sirja ma is jeltelenül áll, holott úgy tudjuk, hogy bizottság alakult volt annak idejében arra, hogy a művésznek közadakozás útján síremléket állítsanak. Hazafias kötelességet teljesít a síremlékbizottság, ha az ügyet erélyesen veszi kezébe s rajta lesz, hogy színművészetünk ez elhunyt jeleséhez méltó síremlék jelölje nemsokára örök pihenő helyét.

* **Timon és Ágai.** Nemrég a Borsszem Jankó sértő módon támadta meg Timon Akos egyetemi tanárt. A támadás országszerte kínos feltűnést keltett már akkor, most pedig folytatását adjuk az alábbi lovagias levelekben:

Méltóságos Timon Akos ur!
Kedves Barátunk!

Mult hó 31-én Te bennünket felkértél, hogy járjunk utána, hogy ki az az ember, a ki téged a *Borsszem Jankó* e heti számában oly galádul megtámadott és ki vállalja el érte a felelősséget.

Mi *Ágai* Adolf urat, e lapszerkesztőjét a nap felkerestük és minthogy ő bevallotta, hogy a sértő cikk reád vonatkozik, továbbá, hogy ő érte elvállalja a felelősséget, arra kértük, hogy nevezze meg megbizottjait.

Ő megbizottjait *Székely* Ferencz és dr. *Lipcsy* Adám urak személyében nevezte meg, kikkel f. hó 2-án délután 2 órakor *Székely* ur lakásán találkoztunk, mellékelt levelet adtuk át és ezzel a fennforgó ügyet befejeztük.

Baráti tisztelettel:

Budapest, 1900. nov. 2-án

Lisznyai Tihamér s. k., *Asbóth Jenő* s. k.

A mellékelt levél így hangzik:

Nsg. *Székely* Ferencz és Nsg. Dr. *Lipcsy* Adám uraknak, mint *Ágai* Adolf ur megbizottainak

Budapestben.

Minthogy *Timon* Akos urra vonatkozó — a *Borsszem Jankó* utolsó számában megjelent cikkért *Ágai* Adolf ur a felelősséget magára vállalta, a következő nyilatkozat tudomását vételét kérjük:

— Oh!

— Ha tán megszegte esküjét, — igen? megszegte és megcsalt?

— Még előbb, — még az esküvő előtt — és hányszor, édes jó anyám, — megtaláltam a leveleit . . .

Az öreg ur megkönnyebbülve sóhajtott föl:

— Akkor nincs baj. Ha szeret, reggelre itt lesz érted. Én mondom. Igen. Visszavisz és jól teszi. — Igen. Hát nem látod, — nem látod gyermekem, hogy meg akart térni, hogy te térítetted jobb utra és nem adsz hálát Istennek? No jól van — ugy-e? erre nem gondoltál? Nem vétek, — ne féj. Majd én beszélek a fejével, — jól megmossuk anyáddal együtt, — majd meglátod, hogy fog reszketni az anyósa előtt. Mégis sírsz? Teringettél, hát kinek a lánya vagy? Nézd, — már az anyós is nevet, — nézd már no!

Nem is lehetett tovább ott sírni, vagy mosolyogtak a könyvek is.

— Most fekdj le szépen, aludd ki magad. Reggel mindent másként látsz. Egy-kettő! Anyuk, vetköztesd le!

Az öreg kifordult a szobából, néhány perc múlva felesége is visszatért. A szeméből még patakzottak a könyvek, a lámpa remegett kezében is sóhajtvá roskadt le ágya szélére.

— Visszamegy, mégis csak visszamegy!

Az öreg ur úgy tett, mintha dühösködnék:

»Meggyőződést szereztünk arról, hogy *Ágai* Adolf urnak sok rendbeli *elintézellen lovagias ügye van*, tehát oly egyén, kivel szemben lovagias elégtétel kérésének helye nincs, ennél fogva kijelentjük, hogy *Timon Akos* uron elkövetett insultusért *lovagias elégtételt nem kérünk* és felünket felhatalmazzuk, hogy más uton szerezzünk magának elégtételt.

Kelt Budapesten, 1900. nov. 2-án.

Asbóth Jenő s. k., mint *Timon Akos* megbizottja, *Lisznyai Damó Tihamér* s. k., mint *Timon Akos* megbizottja.

Megbizottaim ezen értesítése következtében *Ágai* Adolf ur ellen a bünyenyítő eljárás megindítása végett ügyvédemet megbiztam.

Budapest, 1900. november 3-án.

Timon Akos s. k.

* **Németek kegyetlenkedése Kinában.** A német császár tanácsát nagyon megfogadták a kínai háboruba küldött német katonák — nem adnak kegyelmet senkinek, nem ejtenek foglyul senkit, hanem megölnék minden kínait, aki az utjukba kerül. Németországban elszörnyűködve olvassák a leveleket, amelyeket az embertelen katonák írnak haza az öldöklésről. Az egyik katona például ezt írta haza szeptember elsején: . . . Mi minden történik itt a háboruban, édes anyám, lehetetlen leírni, mert az öldöklés és gyilkolás rettenetes, aminek az az oka, mert a kínaiak a népjogon kívül vannak, amiért is nem fogunk el közülnök senkit, hanem mindenkiket agyonlövünk, vagy hogy a töltény ne fogyjon, agyonszurjuk. Vasárnap hetvennégy kínait szurkunk agyon. Rettenetes dolog volt ez és ha le is tudnám írni, nem lehetne elképzelni, hogyan történt a valóságban. Reményem, nem sokáig tart már ez a dolog, különben egészen elfelejtjük, hogy emberek vagyunk.

x **Forduljunk mindig az elsőforráshoz.** Ha valahol, úgy bizonyára helyén van ez osztálysorsjegyek beszerzésénél. Habár ugyanis az osztálysorsjáték rendkívül van nyerési esélyeket nyújt és — mint ez be van bizonyítva — ezeket jólétre, sőt vagyonhoz is juttatott, a sorsjáték intézménye mindennek daczára föltétlenül megkívánja, hogy a sorsjegyek teljesen megbízható helyről szereztessenek be. A sorsjegyvásárlónak megnyugvással kell bírnia arra nézve, hogy az eladó részéről történő hibákért — a mi különféle okból könnyen előfordul — az eladó nyereség esetén bármely összegű kárért képes legyen teljes szavatosságot vállalni; az ily tévedésekért t. i. első sorban az eladó felelős. Hogy tehát a vevő minden tekintetben megnyugvást találjon, ajánljuk mint a legmegbízhatóbb beszerzési forrást, a »Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságot« (Budapesten, Haas-palota), mely az ország leg-

— Vissza hát! Ott a helye az ura mellett.

— Igenis, de . . .

— De? — Semmi de! Tán azt akarnád, hogy örökké a szoknyád mellé lenne varrva, tán azért nevelted, hogy itt vénüljön meg mellettünk? Persze, te nem bálnád, ha itt sírná ki a szemét, ha itt szakadna meg a szive, csak melletted legyen, téged mulattasson! Persze, szerinted azért teremtette Isten a leányt! Igen!

Az öreg asszony letörölte könyeit.

— Nem Balázs, nem — csak ő legyen boldog. Ez az Isten büntetése önzésünkért.

A tanácsos ur dohogva feküdt vissza ágyába.

— Már hogy a te önzésedért, — igen!

Másnap a kis város lakosai oly látvány-nak voltak tanúi, mely alaposan tönkresilányította a szolgabíróné jóslási tehetségébe vetett hitet. A tanácsos ur megjelent az utcán, egyik karjába délczég huszártiszt veje, a másikba pedig a piruló, bájos fiatal asszonyka kapaszkodott. És nyílt, derült arczán oly boldogság és oly büszkeség sugárzott, melyhez a polgármester urét még csak hasonlítani sem lehetett.

Oly világosság támadt az öreg ur lelkében, mintha sugárzó nap ragyogta volna be a sötét éjszakát. Oly világosság, melytől elvakult és megdermetd, mely elhomályosította halvány álmaikat és semmivé tette kétes reményeiket. A lámpát letette az asztalra, az a két térdeplő alak nem szólt, csak egybeolvadó sírásuk vágott éles erőszakkal utat szive felé. Érezte, hogy ő a férfi és érezte, mint hámlik le róla öregségének visszatért gyermekora. Oda ment hozzájuk és elválasztotta a leányt anyjától. Azután két keze közé fogta a sápadt fejcskét és szigoruan, határozottan, mint egykor nagyon — nagyon régen — nézett a könyes szemek közé.

— Akkor, akkor leányom — mondta meg sem rezzenő hangon, — te még mindig szereted őt.

Margit felhajtotta fejét.

— Mindig, — suttogeta, — mindig csak őt. Soha senki mást kivüle, soha!

Soha senkit! Soha! Hinni kellett az arcznak, a szemnek, a hangnak, hinni a kéznek, mely reszketve kulcsolódott egybe. Az öreg asszony a vankosok közé rejtette arczát, a tanácsos ur meg letült a hintaszékbe és ölébe vette kicsiny leányát.

— Akkor, édes leányom, nem maradhat itt. Nagyon érzékeny vagy, nem ismered a világot. László talán hideg ember, de alapjában jó, nemes. Nem?

nagyobb osztálysorsjegy-elárusító helye. E társaság osztálysorsjegyeket eredeti áron (utánvét mellett is) ad el, még pedig teljesen költségmentesen; sorsolási jegyzékeket ingyen küld szét; nyerevényeket azonnal, titoktartás mellett bármely összegben kifizet. E mellett a legnagyobb biztosságot, tehát minden irányban előnyöket nyújt, a mi egy oly előkelő intézet-től, mint a »Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság«, várható is.

EGYESÜLETEK

A kath. kör. választmányi ülése. A kath. kör választmánya tegnap d. u. 6 órakor rendkívüli választmányi ülést tartott, a melyen jelen voltak:

Palotay László elnök, *Dús* László alelnök, *Szűts* István, *Gálbory* Sámuel, *Stark* Gyula, *Pekánovits* Imre, *Tóth* Márton, dr. *Mártonffy* Bogdán, *Papp* Imre, *Beleznay* Antal, *Jelinek* Ferencz, *Milibák* József, *Kugler* Albert, *Weidlich* István, *Andriska* Károly, *Gyenge* Béla, *Szeicz* Benő s dr. *Imrik* Gusztáv titkár.

Az ülésen tárgyalás alá vették a kath. körök országos szövetségi elnökének, ifj. *Zichy* János grófnak az átiratát, melyben a nagyváradi kört a nov. 20-án Budapesten tartandó szövetségi nagygyűlésre meghívja.

A választmány *Palotay* László kanonok, egyházi elnököt és *Pekánovits* Imrét kérte föl megjelenésre, kiknek egyszersmind szavazati joguk is van. A gyűlésen meg fognak még jelenni a kör tagjai közül *Weidlich* István, *Kugler* Albert, *Milibák* József, idb. *Jelinek* Ferencz és *Papp* Imre. Ha a tagok közül esetleg valaki még óhajtana megjelenni a szövetségi ülésen jelentkezhetik a kath. kör. elnökségénél.

A választmány új tagokul felvette:

Besser Hugó székesegyházi karkáplánt, *K. Nagy* Károly pénzügyi kataszt. biztost, *Garay* Géza városi számtiszt, *Palotás* Pausztin honvéd százados, honv. hadapród iskolai tanárt.

A Pázmány-Egyesület ülése. Az Országos Pázmány-Egyesület választmánya 1900. november 6-án, kedden d. u. 5 órakor a központi katolikus kör helyiségében (Molnár-u. 11.) ülést tart.

IRODALOM.

A Katolikus Magyarország, a magyarok megtérítésének s a magyar királyság megalapításának kilencz százados évfordulója alkalmából szerkesztik dr. *Kiss* János és dr. *Sziklay* János. Tartalma: A katolikus egyház története szent Istvántól kezdve, jellemző nagy vonásokban. Az egyházmegyék, püspökségek, káptalanok rövid történetét, azok mostani szervezetének ismertetésével. A plebániák, szervezetek, nevelőintézetek stb. történelmi képét, az azok területén előforduló műemlékek és egyéb nevezetességek, irodalmi és művészeti ritkaságok megismertetését, a mű terjedelméhez mért jellemző kerek előadásban. Ezek kapcsán diszes illusztrációkban adja a nevezetesebb egynázi műemlékek, kincsek, irodalmi, művészeti emlékek képmását. A magyar katolikus egyház multjának és jelen állapotának valódi tükrét adó szöveggel méltán válhatik minden előkelő katolikus családnak kedves emlékévé, lelkesítő, megbízható kalauzává. A mű 1901. folyamán, mintegy 100 ivnyi terjedelemben, számos egész oldalra terjedő és több száz szövegbe nyomott autótípiával, dombornyomású színes félbörkötésben fog megjelenni. Török Sz., a szerkesztő-

ség egyik tagja az adatok és fényképek felvételével meg van bízva és őt valamit a művet a katolikus körök becses és jóindulatu pártfogásába ajánljuk.

Eötvös Károly munkái. A Révai testvérek czég érdekes vállalatba fogott: kiadja Eötvös Károly munkáit hat kötetben. A kötetek tartalma a következő lesz:

1. és 2. kötet: Utazás a Balaton körül.
3. kötet: A ki örökké bujdosott és egyéb
4. kötet: A két ördög vára és egyéb elbeszélések.
5. kötet. Magyar alakok. Kortörténeti rajzok.
6. kötet: Régmúlt idők. — A nagy év. — Deák Ferencz.

A kötetek ára egyenként füzve 4, kötve 6 korona.

Maga az előfizetési felhívás lepedőnyi czifra csalogató papiros, szinte biztat az erszénynyitásra. Ugyanolyan czifra a tartalom is. Nem sok szerénységgel (s valószínűleg még kevesebb valósággal) következők mondatnak el benne Eötvösről: »megközelíthetlen magyar lángelme, »hogyan lehetett e remekművek összegyűjtésével máig várni?« »a magyar nyelvet a maga formájában és keretében természetességében még soha senki különben nem mívelte«, az egész gyűjtemény pedig »immár nemzeti vagyion!«

Ha akad, a ki mind ezt elhiszi, akkor bizonyára lesznek Eötvös Carolus urnak előfizetői is.

Igazságszolgáltatás.

A tátrafüredi dráma. A lőcsei bűnpör, melyben a bécsi dúsgazdag bankár, *Flesch* C. Zsigmond rejtélyes halálának okát kutatják, dolgot adott tudvalevőleg a budapesti büntető törvényszéknek is. Itt hallgatta ki ugyan Drill vizsgálóbíró, mint tanut, dr. *Szulyovszky* Dezső országgyűlési képviselőt s it vizsgálta meg a szakértők *Füzesséry* Emil vadászfegyverét is, a melynek golyója a bécsi bankárt halálra sebezte. Sok eredménytel a lövőpróbák nem jártak s a fegyvert zsákvaszonba varrva, valamint ez itteni kihallgatásokról szóló jegyzőkönyveket ma küldte el a vizsgálóbíró Lőcsére. A vizsválat most már hamarosan befejezést is fog nyerni s a lőcsei törvényszék talán már a jövőhéten eldönti, hogy csakugyan bűnös-e *Füzesséry* Emil, a gyanúsított vármegyei aljegyző. A vádtanács döntése elő annál nagyobb érdeklődéssel tekintenek, mert a kassai tábla a minap *Füzesséry* azonnali szabadlábra helyezését rendelte el s a határozatát kísérő megokolásában, ellentétben a lőcsei törvényszék felfogásával annak látszott kifejezést adni, hogy egy sajnálatos szerencsétlenség és nem büntény esete forog fenn.

ZENE és MŰVESZET.

Margit-keringő.

— Bátky Endre legújabb műve. —

Egy bájos zenéjű keringőt küldtek be lapunknak, mely bizonyára csakhamar egész Nagyváradon közkedveltségnek fog örüdeni. *Mihályházy* Margit urhölgynek van ajánlva s a keringő méltán viseli a legszebb leánynevet: egészben véve kellemes, könnyed zenéje van, dallammal, érzéssel telve. Nektünk legjobban tetszett a Coda, eredeti motívumával s egyszerű, de művészre valló kidolgozásával, a többi rész pedig mind mintha a Coda hatását készítené elő. A darabnak nem csekély előnyére szolgál, hogy könnyen van feltéve, első látásra könnyen lejátszható s mégsem vesz hatásától semmit.

Bátky Endrének különben nem ez az első műve. Irt számos kisebb-nagyobb zene-

darabot, melyeket külföldön, különösen Németország hangversenyein színtében játszanak. Itt is megtörtént az a magyaros szokás, hogy a tehetséges fiatal zeneköltőt a külföldi lapok nagyban magasztalják, még nálunk csak barátai és ismerősei méltányolják tehetségét. Reméljük azonban, a Margit-keringő Bátky zenei alkotásaira itthon is felfogja hívni a figyelmet. Ha csak az összes Margitok és a Margitok összes hódolói megismerik a Margit-keringőt, már az fényes sikert fog jelenteni. Ez pedig bizonyos.

Kapható a Margit-keringő a szerzőnél, valamint Sebő I. Imre könyvkereskedésében. Ára 2 korona.

TANUGY.

Az állami óvodákra felügyelő bizottság tegnap délelőtt 11 órakor dr. *Sipos* Árpád elnöke alatt a városháza tanácsstermében ülést tartott, amelyen megjelentek: özv. *Grunwald* Henrikné, *Mezey* Vilma, *Recht*né Bauer Zsófia, *Böszörményi* Géza, dr. *Kecskeméti* Lipót, dr. *Molnár* Imre, dr. *Mártonffy* Bogdán és *Réz* Mihály felügyelő-igazgató, bizottsági jegyző.

Elnök jelenti, hogy *Papp* György a tagságot nem fogadta el, helyette dr. *Mártonffy* Bogdán neveztetett ki, a ki az esküt le is tette. A gondnoki tisztségre elnök ajánlatára egyhangulag dr. *Mártonffy* Bogdán választatott meg, amiről a tanfelügyelőt értesíteni fogják.

Megbizatik az elnök, hogy a működésre jelentkezett *Feinsilber* Irén okleveles tanító- és okleveles óvónőt a szükséghez képest alkalmazza. Ugyanevvel megbizatik *Böszörményi* Géza, a városilag segélyezett óvodák felügyelő bizottsági elnöke.

Elnök indítványára végül elhatározta a bizottság, hogy a városi tanácsnál szorgalmazni fogja a még hiányzó állami óvodai épületek felépítését és az államnak való átadását, mert ez által a város is szabadul a teheről.

IPARÜGY.

Előjárósági ülés.

Az ipartestület előjáróságának 1900. évi október hó 31-ik napján *Bertsey* György ipartestületi elnök vezetése alatt tartott ülésén megjelentek: *Andriska* Károly és *Milibák* József alelnökök, *Bodnár* János bádogos, ifj. *Cser* János, *Czeplédy* Jeremiás, *Havasy* Zsigmond, *Juhász* Benedek, *Kis* Károly, *Lévai* Márton, *Mészáros* József, *Rozsly* Géza, *Sziládky* Ernő, *Szűts* Ferencz, *Tarsoly* Ferencz, *Táray* Sándor, *Voszka* Ferencz, *Zsirkay* Károly előjárók, *Spetkó* József pót-előjáró tag, *Iványi* István és *Peller* Ferencz számvevők, *Jankovich* ipartestületi főjegyző.

A mult előjárósági ülés jegyzőkönyvének és az elnöki jelentés felolvasása után, a pénztári számadások vizsgálatáról szóló jelentések vétettek tudomásul: augusztus hóban bevétel 4672 kor. 78 fillér, kiadás 1380 kor. 12 fillér, maradvány 3292 korona 66 fillér:

Szeptember hóban a bevétel az augusztusi havi maradvánnyal együtt 4593 kor. 10 fill. kiadás 1335 kr. 32 fillér, maradvány október hóra 3257 kor és 78 fillér.

Mátéh András, a menházban elhalt agg iparos hátra maradt ingóságai a menház-alap-szabály 14. §-a értelmében a menház alap tulajdonába jutva, azok feletti további intézkedéssel az elnökség biztatott meg:

Tudomásul vétettek az elnökség jelentésében foglalt következő előterjesztések.

Id. *Rimanóczy* Kálmán és *Bertsey* György ipt. elnök által kibocsátott aláírási iven több

jóakaró iparos pártolótól befolyt összegből *Eberl* Kálmán szorgalmas törekvő és kitűnő szakképzettséggel bíró bádigos iparos a párisi kiállítás tanulmányozására kiküldetett.

A Haas-Gottlieb-féle kezdő iparosok segítésére szolgáló alapnak az ipartestület kezelésére leendő átruházás tárgyában Nagyvárad város tanácsához beterjesztett kérvény.

Ugyancsak Nagyvárad város tanácsához beterjesztett kérvény, a majd újonnan megkötendő, a légszusz világitásra vonatkozó szerződés 37-ik pontjának oly módon leendő megállapítása felett, hogy a felszerelési és berendezési munkálatokat helybeli szakértő iparosok is teljesíthetik.

Az ipartestületi tagsági hátralékos díjnak közigazgatási végrehajtás útján leendő beszédese tárgyában tett intézkedés.

Az arad-kerületi iparosok rokkant és nyugdíj szabályzata.

A kassai ipartestület által, az ács iparosoknak vállalkozási jogosultságának az összes építkezési iparokra leendő kiterjesztése.

A kolozsvári ipartestület által, 1891-ik évi XIV. t. cikkének az 1884. évi XVII.-ik t. cikkkel együtt egy időben leendő módosítása tárgyában a kereskedelemügyi miniszteriumhoz beterjesztett kérvények.

A budapesti cipész ipartestületnek a kereskedelemügyi miniszterhez benyújtott azon kérelme, hogy a Magyarországon létesítendő és állami segéllyel támogatott *cipő és lábbeli gyárak*, a kicsinyben való árulástól eltiltassanak, a kebelbeli cipész szakosztálynak egyhangú indítványára egy hason értelmű kérvénynek illetékes helyre leendő beadása elhatározottat.

A méltatlanul rágalmozott dr. *Horváth* János ügyvéd budapesti iparhatósági biztos az országos központi hitelszövetkezet iparosztálya felügyelőjének, ki már hosszú időn át az *»Iparügyek«* lapban az iparosságnak a legjobb tanácsadója és támogatója testületünk érdekében is már többször szíveségi hasznos szolgálatot tett és már eddig több budapesti ipartestülettől bizalmi részvét nyilatkozatokkal megtiszteltetett, az előljáróság egyhangulag bizalmat szavazott.

A bajai ipartestület házépítés céljára küldött aláírási felhívása, tekintettel a testület még fennálló terhére, csak tudomásul vétetett.

A szegényebb sorsu iparos tanoncok részére iskolaiírószerek árában 46 korona 50 fillér, Szücs József elhalt hentes iparos özvegyének temetési költségre 20 korona, 19 számlára 469 korona és 14 fillér kiutaltatott.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap:) d. u.: Babszem Jankó.
este: Falu rossza.
Hétfő: Napoleon öcsém (másodsor).
Kedd: Kertészleány (Örley Flóra főlép-tével).
Szerda: Katonák (elsőszőr).
Csülörtök: Házi béke (elsőszőr).
Péntek: Kis szökevény (elsőszőr).
Szombat: Kis szökevény.
Vasárnap:) d. u.: Hófehérke,
este: Két pisztoly.

Kertészleány.

Hetek óta hirdette a társulat már a Kertészleány előkészületeit s tegnap végre láttuk az előkészületek eredményét: *Örley* Flóra első fellépését a Szigligeti Színházban.

A reklámnak meg volt az a hatása, hogy megtelt a ház teljesen s tapsoltak is lelkesen. Lecoque papa rokokó darabja nem remélt tapsviharokat kapott, a melyeket az ilyen simább zenéjű darabnál nem igen szoktunk meg ma. mikor a zenében is a szecsessziós zöld hajtások nőnek nyakunkra.

A tapsokat nagy részben régi kedves ismerősünk. *Örley* Flóra kapta (Mikaela). Ügyesség jellemezte egész fellépését. Ügyes volt hangja

megfelelő érvényesítésében (különösen *Pintérrel* együtt a II. felvonásban énekelt kettősében), ügyes volt a játékban és táncban, szintugy az öltözködésben. Ezt honorálta elismeréssel a közönség is, mely már kilépésekor zajos tetszéssel fogadta. Iskolája, szinpad rutinja még sok sikert engedhet meg neki.

Nyárai Antal a király szerepében kacagattatta meg a közönséget; kupléit csaknem mindet megisméltették, különösen kitűnő bohókás arczjátékáért. Hü pattantyus-ezredese, *Bérczi* Gyula is sok derűtséget okozott sikerült megszeppenéseivel.

Még *Lányi* Edit temperamentumos énekét és játékát kell megdicsérnünk, a többi gyenge kíséret volt. *Ferényi* (Molaresz) tisztán, pontosan énekelt, de mozogni még szegletesen mozog. *Erdei* Berta (Camarera major) nagyon furcsán képzeli el magának a spanyol királyi fődamát fityegő bojtokkal s egyáltalán izléstelen ruhával; a vaskosabb komikumhoz különben ért. *Pintér* Imre (Gaetan) pedig néhol igen kedvesen, tüzzel játszott, máskor pedig, mint pl. éppen az első felvonásban, mintha fáradt lett volna. Ének és zenekar megfelelőek.

K. A.

Falurossza. A legkiválóbb népszinművek egyike; a *»Falu rossza«*, Tóth Edének e remeke kerül ma, vasárnap est. előadásra. A népszinmű fő szerepeit *Örley* Flóra (Finum Rózsi), *Pintérné* Szép Olga (Bátki Tercsi) *Erdélyiné* Kovács Mariska (Boriska), *Pintér* Imre (Göndör Sándor), *Bérczi* Gyula (Gonosz Pista) játsszák.

Három bemutató. Amint a játékrend mutatja, ugyancsak eleven, mozgalmassá színházi hét következik. A műsor egymás után három premiért jelez, három rendkívül érdekes újdonságot a főváros legelőkelőbb színházainak repertoárjáról. Szerdán *Thury* Zoltánnak, ennek a meleg szívű írónak szenzációs drámáját: a *Katonákat* mutatják be, melynek az ország minden nagyobb szinpadán kiváló sikere volt. Másnap a Nemzeti színház népszerű műsor-darabja, a *Házi béke* című szellemes vigjáték kerül bemutatásra, míg pénteken a szezon előrelátható slágerének, a *bübbájós* zenéjű, mozgalmassá *Kis szökevénynek* lesz a premierje. Az újdonságokra, melyek iránt nem mindennapi érdeklődés mutatkozik a közönség körében, különös ambícióval, s nagy gonddal készül a társulat személyzete.

Katona emlékezete. November 11-én *Katona* József emlékezetét ünnepli a Szigligeti Színház. A Bánk bán költője születésének évfordulója lesz ekkor, s ez alkalommal *Katona* klasszikus drámáját: *Bánk bán* adja elő a társulat. Az ünnepi előadásra Somogyi igazgató nagydíszű, új jelmezeket készítettet.

Szohner Olgát kisorsolják, *Szücs* Dezső, a hatodik nagyváradai nagyhatalom: a hatodik napilap szerkesztője mint olyan adja tudtára a kiket illet, hogy *Szohner* Olga arczképét kifogja sorsolni. A bájos kis naiva néhány fellépésével egyszerre meghódította magának a közönséget s ezért nagy az izgalom a sorsolás eredménye iránt.

Az ünnepies aktus a Fekete Sasban játszódik le kellő ellenőrzés mellett. Jelen lesznek királyi közigazgató helyett *Szücs* Dezső; a Színházi Újság képviselőjében mint bizalmi férfi *Szücs* Dezső; a színházlátogatók részéről mint második bizalmi férfi *Szücs* Dezső. Közönség *Szücs* Dezső.

A sorsolásban mindenki részt vesz, a ki meg tud szerezni ma egy Színházi Újságot 6 fillérért.

Felkérteünk különben, hogy a megnyerő névét majd csak sorsolás után közöljük.

MULATSÁG.

Felolvasás a »Népkör«-ben. Ha más tekintetben mostoha gyermeke is Velenceze Nagyváradnak, de abban mégis irigyelhetik a többi városrészek, hogy ott az unalmas téli esték legkellemesebb szórakozásai, a felolvasá-

sok hosszú évek óta állandósítva vannak. Az ideai téli cnyklust tegnap nyitották meg egy igen sikerült felolvasó estélylyel, melyre a felolvasások sportjától megfosztott többi város részek is elküldték a maguk érdeklődő képviselőit, úgy, hogy a vendéglátó »Népkör« tágas termeit egészen megtöltötte a mindkét nembeli díszes közönség. S aki nem sajnálta megtenni a távolságot, az kettős élvezettel islett kárpótolva, mert a szellemi gyönyörök után kivehetette részét a tánczról és a borozó szoba örömeiből is, mely reggelig zajos volt a vigadók mulatozásától. A sikerült, kedélyes estét a felolvasás vezette be. Első felolvasó *Papp* János, a N.-Napló munkatársa volt, a ki a közbejött akadályok miatt visszalépett *Ady* Endre helyett lépett fel s folytonos kacagás között olvasta fel a »Rendbehozott uradalom« című rendkívül ügyes humoreszkjét; majd szépen szavalta el *Ady* Endrének »Férjhez ment a Zsóka« című hangulatos versét. Ezután egy női szereplő következett, egy fiatal bájos leány, *Varga* Laura k. a., a ki valósággal meglepte, sőt lázba hozta a közönséget, ép oly szellemes, mint remek stílusú értekezésével, melyben »pro domo« beszélt a nőemancipációról. Nő léteire elítéli a nők szabadságát, robotoló teremtetéseket nevezve a hivatalnoki nőket s az élethől vett példákkal bizonyította tételét. Midőn felolvasását befejezte, frenetikus taps reszkettette meg a levegőt; mely felolvasás közben is meg-megszakította.

A pódiumról lelépő kisasszonyt a rendezőség gyönyörű virágcsokorral lepte meg. Végül *Szilágyi*, színházunk jeles komikusa mesterien adta elő a Légy című monológot; a felhangzó zajos tapsokra előadott paródia azonban, habár csak mimika volt, mégis alkalmas volt arra, hogy némelyek profanizációjának vegyék.

Szilágyi nem szorult arra, hogy Istenadta tehetsége mellett ilyen eszközökkel csikarjon ki tapsokat.

Felolvasás után reggelig tartó táncz következett. Mig a borozó szobában, az agglények ezen asyllumában vidám poharazás és tősztozás folyt. Ebben remekeltek: dr. *Kripka* Henrik, *Domokos* Károly, *Tóth* Ferenc és *Szilágyi* Dezső a ki humoros felkészöntőt mondott.

Jelen voltak: *Domokos* Károlyné, *Lévai* Mártoné, *Németi* Mórné, *Varga* Laura, *Salamon* Ella, *Schleiger* Irén, *Goldenthal* nővérek, *Schlezinger* Gizella, *Wesztfréd* Szeréna, *Mahler* nővérek, *Klein* Pepike stb.

Fodrász-kolon. A nagyváradai fodrászsegédek egy része, folyó hó 4-étől kezdve a »Zöldfa-szálloda« táncztermében 9 egymást követő vasárnap zártkörű kolon estélyeket rendeznek. A rendezőség tagjai: *Fischer* Pál, elnök. *Dekorsz* János, pénztáros. *Weres* János, jegyző. *Garay* József, *Szeményei* Lajos, *Holla* Gáspár, *Dekorsz* Domokos, *Fischer* Gyula, *Bencos* Mihály. Tánczrendező: *Szabó* László. Belépti díj: hölgyeknek 30 kr., uraknak 50 kr. A meghívó kívánatra előmutatandó. Kezdeté 8 órakor, vége 12 órakor. A kik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, forduljanak *Fischer* Pál elnökhöz (*Bartos* Bódog üzletében).

REGÉNY-CSARNOK.

Balny város titka.

Regény.

Francziából fordította: K-6.

81.

Micsoda munka volt ez! A megmerevült tagok mintha tiltakozni akartak volna ez erőszakos eljárással szemben. Mire elkészült, tizenegyet ütött az óra.

Ezután a holttestet az íróasztal mögé tette, a levetet ruhákat összecsomagolta, felöntött egy karszéket, s féthányta az iratokat, majd a pénzes szekrényt kiüritotta, kivette belőle a százezer frankot és felöltötte zsebébe tette.

Elkészült; már csak a szökés volt hátra. Körülnézett az irodában, becsukta az előszobába vezető ajtót, s távozni akart örökre. Egy ellenállhatatlan erő azonban még egyszer vissza-

vitte a hanyattfekvő holttesthez: észrevette mellényén értékes óraláncát. Gyorsan megfogta és kirántotta azt, úgy, hogy néhány szem leszakadt belőle. Még egyszer megszemlélte a halott elborzult arcát.

— Csak ez az alacsony homlok aggaszt, mondta, meg ez a szemébe csüngő haj.

Körülnézett, keresett valamit. Hirtelen a kályhához ment, fölvetett egy görbevasat és visszatért a halotthoz. Egy pillanatig habozott, aztán feje fölül emelte a vasat és borzasztó ütést mért a halott homlokára, mely összetört, agyveleje kilocscsant s most már csakugyan felismerhetlenné lett.

Ledoux ezután eldobta a vasat, s a véres tömeget arcczal lefelé fordította. Mágához vette áldozata ruháit, lebecsátotta a függönyöket, az egyik ablakot félig kinyitotta s kimászott a kertbe. A toronyóra háromnegyedet ütött.

Megindult a baloldali fasorban, mely a hátsó kisajtóhoz vezetett. Féluton visszafordult, hogy bucsupillantást vessen, házára, melyben oly boldogan élehetett volna. Lucie ablakán világozás szűrődött ki.

— Lucie nem alszik, mondá, türelmetlenül várja Jakabnak adott feleletemet. Mire fog ébredni... Szegény gyermek!...

Ejfélt ütött az óra mikor a jegyző elérte a hátsó ajtót. Kiment, bezárta maga után, a kulcsot pedig a kezében tartott nadrág zsebébe tette.

Fél háromkor Ledoux Mézerayben volt, a ruhacsomagot még mindig kezében tartva. Mikor a pályaudvarba ment, fölére huzta sapkáját, fejét lehajította s egy váltott egy harmadosztályu jegyet Poissyig.

Útközben ugyanis megdöngölte, hogy könnyekben nyomát téveszthetik, ha nem megy egyenesen Párisba.

Néhány perc múlva a vonat megérkezett; Ledoux folszállott, hogy végkép elhagyja Balnyt.

Összes utitársai aludtak, felhasználta tehát a kedvező alkalmat s mihelyt a vonat megindult, kinyitotta az ablakot és kidobta a csomagját.

Megérkezett Poisyba. Leszállott és megkérdezte, hogy mikor megy a legközelebbi vonat Párisba.

— Husz perc múlva; volt a felelet.

A közjegyző jegyet váltott és folszállt a másik vonatra; utközben arról gondolkodott, hogy mit csináljon, ha megérkezik.

— Valami szerényebb szállodába megyek lehetőleg távol a pályaudvartól. Két három nap alatt azután majd elhatározom, hogy a világ melyik sarkán telepszem meg.

Párisba érkezvén, első dolga volt egy hirdaport venni. Átfutotta, azután összehajta zsebébe tette.

— Még nincs benne semmi,

Megindult a városba; sokáig járkált, míg végre a St. Denis külvárosba érkezett. Itt megállott egy kétemeletes ház előtt, mely elég szerény külsejű volt. Ez volt a St. Quentin-szálloda.

Lerouge értesítéseiből tudjuk, hogy Ledoux itt Sauvage álnév alatt két napig tartózkodott.

Másnap több hirdaport vásárolt össze. Mindjárt az elsőnek második lapján egy hosszú cikket talált.

»A balnyi gyilkosság címmel.

Összerezent, körülnézett, nem látja-e valaki, aztán mohón végigolvasta.

— Dubreuil Jakabot gyanúsítják! kiáltott fel. Kénytelen volt a falhoz támaszkodni hogy össze ne essék.

Következő napon Langier álnéven az Allemagne szállodába költözött, hol csak egy hónapig maradt, azután a Houdon-utczára költözött.

Ekkor olvasta egy lap hirdetései között Jumard Artur ajánlatát, följajánlott neki huszonötezer frankot, ez által tiszteséges jövedelmen kívül foglalkozást is szerezvén magának.

Ide s tova két éve tartott már ez a helyze: mikor az elbeszélte eseményeket félbeszakították.

Eddig tartott Ledoux elbeszélése. Mikor befejezte, arcát kezeibe rejtette és sokáig sirt.

— Ön ma nálunk fog aludni, szólott végre Jakab, kit ez a gyónás megindított, ne maradjon egy perczig se tovább ezen a helyen.

Másnap Frémont búcsút vett tőlük s haza tért Balnyba.

Harmadnap Jakabék hajóra szálltak s Amerikába utaztak, hol annyian megtalálták már azt a mit Ledoux is keresett: ujjászületést a munka által.

(Vége.)

TAVIRATOK.

Az erdélyi püspöki czim.

Kolozsvár, nov. 3. (Saját tud. táv.)
A református kerületi gyűlésen elfogadták azt az indítványt, hogy a képviselőházhoz a gyűlés feliratot intéz, a melyben tiltakozik a miniszternek az erdélyi püspöki czim használatára vonatkozó döntése ellen.

A braganzai herceg és az uzsorások.

Budapest, nov. 3. (Saját tud. táv.)
Ferencz József braganzai herceg a főkapitányságnál panaszt emelt, hogy fővárosi uzsorások 80.000 koronáig befönták.

Blaháné jubileuma.

Budapest, nov. 3. (Saját tud. táv.)
Blaháné tiszteletére jubileuma alkalmából ma fátylasmenetet rendeztek. A merre a menet vonult, mindenütt ki voltak világítva az ablakok. Daczára, hogy az eső zuhogott, ezrek vettek részt a menetben. Blaháné meghatottan mondott köszönetet az erkélyről az ünneplő sokaságnak.

Este a Royalban bankett volt a művészné tiszteletére, melyen mintegy 500 előkelő hölgy és férfi vett részt.

Budapest, nov. 3. (Saját tud. táv.)
Wlassics Blahánét jubileuma alkalmából levélben üdvözölte, melyben a többek között ezt mondja: »A magyarosodás szent ügyét szolgálta, hallgathassa a haza sokáig bűvös dalait.«

Öngyilkosság.

Budapest, nov. 3. (Saj. tud. táv.)
Korda Dezső nagyváradi születésű 25 éves, sörgyári hivatalnok ma délután egyik fürdőben mellbe lötte magát. — Tette nek oka gyógyíthatatlan betegsége. Életben maradásához kevés remény van.

A kínai háboru.

London, nov. 3. (Saját tud. távir.)
A reggeli lapok jelentik Pekingből október 31-iki kelettel, hogy azokat a halálos ítéleteket, a melyeket a Paotingfuban letartóztatott kínai hivatalnokok ellen hoztak, Waldersee gróf elé terjesztették. Kínai csapatok támogatják a francziákat Paotingfu kapuinak őrzésében.

Az első magyar orvosnő

Budapest, november 3. (Saját tud. táv.)
Steinberger Saroltát, egy tiszaujlaki földbirtokos leányát ma avatták fel a tudományegyetemen orvostudorrá. Ő az első magyar nő, ki a budapesti egyetemen doktori diplomát szerzett.

Stadler érsek áthelyezése.

Zágráb, nov. 3. (Saját tud. táv.)
Boszniai lapok írják, hogy *Stadler* szerajevói érseket, kinek nemrég oly szomorú magyarellenes szereplése volt, Zárába helyezik át.

Krüger aranya.

Hamburg, nov. 3. (Saj. tud. táv.)
»Bundesrath«-on lefoglalt arany az Arndt és Kohn-czég czimére volt föladva. Ez a czég most kijelenti, hogy ehez az aranyhoz Krügernek semmi köze és tiltakozást jelentett be a lefoglalás ellen.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 21.

Idénybérlet 19 sz.

Nagyváradon, vasárnap, 1900. nov. 4-én:

délután 3 órakor fél helyárrakkal

BABSZEM JANKÓ,

Látványos tündérrege.

este 7 órakor rendes helyárrakkal:

A falurossza.

Népszimű.

SZEMÉLYEK:

Feledi Gáspár, gazdag falusi földmivelő — — — —	Bognár János
Boriska) gyermekei — — —	E. Kovács Mariska
Lajos) — — — — — — —	Deésy Alfréd
Bátki Teresi árva, Feledi gyám-sága alatt — — — — —	P. Szép Olga
Göndör Sándor, szolgálégény —	Pintér Imre
Finum Rózi, menyecske — —	Örlei Flóra

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr. Támlászék 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzések 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Színházi látások a ruhatárnál kaphatók bérbe, ára 30 kr.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Holnap hétfőn, nov. 5-én:

Napoleon öcsém.

Bohózat.

Ö cs. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony czélokra szánt

XXI. cs. kir. államsorsjáték.

Ezen — Ausztriában törvényszerűleg engedélyezett — egyedüli pénzsorsjáték készpénzben 18.122 nyereményt tartalmaz 418.640 korona értékben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéséért a cs. kir. lottojövédék kezkesedik.

A huzás visszavonhatlanul 1900. évi december hó 13-án fog megtartatni.

Egy sorsjegyek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjáték osztályánál I. ker. Riemer-utca 7-ik szám alatt, lotto-gyűjtődékekben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, táviráda és vasuti hivataloknál, váltótüzletekben stb. kaphatók. Játékervek sorsjegyvők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A cs. kir. lottojövédéki igazgatóság államsorsjátékok osztálya.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, nov. 3.

Buza októberre	---	---	---	---
Buza áprilisra	---	---	---	7.74
Tengeri	---	---	---	5.04
Rozs ápr.	---	---	---	7.24
Zab ápr.	---	---	---	5.54
Káposzta, repce, búg.	---	---	---	---

Értéktőzsde.

Budapest, nov. 3.

Osztárk hitel	---	---	---	653.
Magyar hitel	---	---	---	650.50
Allamvasut	---	---	---	657.
Rimamurányi	---	---	---	497.
Magyar jelzálog	---	---	---	482.
Salgótarjáni	---	---	---	---
Wagon-kölcsön	---	---	---	---

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. nov. 3-án.

Magyar aranyjárdék 4%	---	---	---	95.75
Magyar koronajárdék	---	---	---	90.35
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	---	---	---	99.50
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	---	---	---	98.
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	---	---	---	96.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	---	---	---	92.25
Italmérségi jog megváltási kötvény	---	---	---	98.60
Horváth-szlavónföldtehermentesítési kötvény	---	---	---	92.50
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	---	---	---	163.50
Tiszaszabályozás szegedi sorsjegyek kölcsön	---	---	---	188.75
Osztárk járadék papírban	---	---	---	96.80
Osztárk járadék ezüstben	---	---	---	96.80
Osztárk járadék aranyban	---	---	---	95.
Osztárk korona járadék	---	---	---	97.50
Osztárk államsorsjegyek	---	---	---	182.
Osztárk magyar bankrészvény	---	---	---	16.90
Magyar hitelbankrészvény	---	---	---	656.
Osztárk hitelintézet részvény	---	---	---	657.
Párisi vista	---	---	---	95.80
20 frankos arany (Napoleon d'or)	---	---	---	19.20
Németbirodalmi márka	---	---	---	117.55
London vista	---	---	---	240.55
20 márkás arany	---	---	---	28.50

A szerkesztőasztalfelölő

Dr. VUCSKICS GYULA.

Belépési felhívás

a „Polgári takaré- és segély-szövetkezet”

VI-ik évtársulatába.

A «Polgári takaré- és segély-szövetkezet» 1901 január 1-én új évtársulatot nyit, mely 156 héten át, vagyis 1903. év végeig tart. — Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket s minden üzletrész után hetenként 20 fillér (10 kr.) fizetendő. A három év eltelté után az évtársulat feloszlik s az összes jövedelem a résztvevők között felosztatik és mindenki megkapja a befizetett tőkét a felmerült haszonnal együtt.

A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani és önségélyt nyújtani, a mennyiben a tag heti betétei által önmagának tőkét gyűjt, mely a heti részletekben való befizetések da-

czára is a takarékpénztári kamatozásnál magasabb nyereséget hoz és mert mint den tag az általa befizetett összeg 4/5 részé-6%-os kamattal mellett minden előleges bejelentés nélkül kölcsönkép felveheti.

Videki tagok a heti fizetéseket postai cheque-lapok útján teljesíthetik.

A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészenként 10 fillér (5 kr.) beiratási díj fizetendő s egy heti részlet lefizetése után már mindenki megkapja saját nevére írt könyvecskéjét.

Szövetkezetünk jelenlegi tisztelt tagjait, valamint mindazokat, kik az 1901 január 3-tól

kezdődő 6-ik ciklusnak tagjai óhajtanak lenni, felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti üzleti helyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz. a.-mélőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1900 október hó.

A «Polgári takaré- és segély-szövetkezet» igazgatósága.

A 6-ik évtársulat befizetési napjai:

Hétfő délután . . . 3—5-ig,
Csütörtök délután 3—5-ig.

A szövetkezetnek ez időszerint több mint 2000 tagja van, 41.000 üzletrészszel.

Az összes 50.000 nyereség

A legnagyobb nyereség legszerezhetőbb esetben:

1.000,000 korona

A nyereségek részletes beosztása a következő:

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 . . .	200000
2 . . .	100000
1 . . .	90000
1 . . .	80000
1 . . .	70000
2 . . .	60000
1 . . .	40000
3 . . .	30000
1 . . .	25000
1 . . .	20000
2 . . .	15000
31 . . .	10000
67 . . .	5000
3 . . .	8000
432 . . .	2000
763 . . .	1000
1288 . . .	500
90 . . .	300
31700 . . .	200
3900 . . .	170
4900 . . .	130
50 . . .	100
3900 . . .	80
2900 . . .	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

Késszépben fizetendő.

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyereség jut, tehát az oldalt álló nyereségjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereséggel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ilyen nagy nyereségeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyereség szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz: egy nyolczad (1/8) forint —.75 vagyis 1.50 korona egy negyed (1/4) » 1.50 » 3.— » egy fél (1/2) » 3.— » 6.— » egy egész (1) » 6.— » 12.— »

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. évi november hó 15-ig,

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest, V., Váci-körut 4/a.

Fiókbankházak: IV., Múzeum-körut 11.

VI., Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereséget fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA főelárusítók Budapest.**

Kérek részemre . . . I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget . . . korona összegben } utánvételezni kérem. } A nem tetsző törlendő. }
postautalvánnyal küldöm.

Pontos cím: _____

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet, a mely

HUZELLA M.

czég alatt 1839. év óta Ujvároson a Szent László-téren állott fenn — Olasziba

— **a városi bazár-épületbe,** —

— **Fő-utcza és Apácza-utcza sarkán** — helyeztem át és **november 5-én** a nagyérdemű közönség rendelkezésére megnyitom.

Teljes tisztelettel

Huzella M.

Gyomorbajosok figyelmébe!

Mindazok, kik hűlés, gyomormegterhelés, igen meleg vagy igen hideg és rossz, vagy nehezen emészthető eledetek által

gyomorhűlés, gyomorgörcs, gyomorbaj, nehéz emésztés, elnyálkásodás, stb. bajokban szenvednek, ajánljuk az alábbi, igen jó és hathatós szert, mely már évek óta használatban van. Ez a híres

vértisztító és emésztést elősegítő

Ullrich Hubert-féle növény-bor.

Ezen növény-bor kitűnő gyógyhatású növényekből és jó borból van készítve és erősíti és eleveníti az embernek az egész emésztő szervezetét anélkül, hogy hajtószert lenne. A növény-bor tisztítja a vért, minden rossz és betegséget okozó elemektől és elősegíti az új vér képezését.

A növény-bor idejekoráni használata által a gyomorbajokat még csirájukban elfojtja. Ezen szer az összes ilyen fajta szerek felett áll. Fejfájás, felbőfögés, gyomorégés, szélszorulás, émelygés, hányás, melyek idült gyomorfájásoknál nagy mértékben lépnek föl, ezen szer egyszeri használata után megszűnnek.

Székszorulás és annak kellemetlen következményei, u. m.: szorongatás, bélgörög, szívdobogás, almatlanság, továbbá vértódulás a májban, lépben és aranyér bántalmak ezen kitűnő gyógyhatású növény használata által gyorsan és fájdalom nélkül megszűnnek.

A sápadt, sovány kinézés, vérszegénység, gyengeség rendszerint rossz emésztés következménye. A növény-bor nagyobbítja az étvágyat, elősegíti a táplálást, eleveníti a vérkeringést, csillapítja az idegeket és a betegnek új erőt és életet szerez.

Ezen növény-bor kapható üvegekben 3 és 4 koronáért minden gyógyszerertárban Nagyváradon.

Főraktár Nagyváradon: „A magyar korona” gyógyszerertárban Uri-utcza sarkán.

Kaphatók: Bereg-Böszörmény, Mező-Keresztes, Komádi, Zsadány, Marcziháza, Nagy-Szalonta, Tenke, Rossia, Rév, Szilágy-Somlyó, Kemer, Margita, Székelyhid, Szalárd, Bihar-Diószeg, Nagy-Léta, Pocsaj, Kis-Marja, Konyár, Hosszu-Pályi, Derecske, Berettyó-Ujfalu, Zsáka, Csökmő, Szeghalom, Vészlő, Okány, Sarkad, Kötgyán, Gyula, Doboz, Békés, Békés-Csaba, továbbá kapható még az összes nagyobb és kisebb városok és az Osztrák-Magyarország összes gyógyszerertárában.

Utánzásoktól őrizkedni!!

Tessék mindig az «Ullrich Hubert-féle növény-bort» kérni.

Az én növény-borom nem titkos szer; áll a következő szerekből: malaga-bor 450,0, borszesz 100,0, glicerin 100,0, vörös-bor 240,0, kőrísfa-sav 150,0, meggy-sav 320, manna 30, stb. gyógyhatású növényekből.

349--1--2

Nagy: Mondd csak kérlek, Balogh, vettél már magadnak egy osztálysorsjegyet?

Balogh: Még nem, mert nem tudom, melyik a leg-szerencsésebb főáruda.

Nagy: A leg-szerencsésebb főáruda

BIHARI EDE

Budapest, IV., Városház-utcza 14.

Gondold csak, kedves barátom, minő **SZERENCSES** ember, rövid idő alatt már **kétszer** nyerték nála a jutalomdíjat.

Balogh: Mi az a „jutalomdíj”?

Nagy: Jutalomdíj, barátom az a legnagyobb nyeremény

600.000

korona. Én ebben a főárudában játszom és mondhatom, hogy nagyszerűen szolgálnak ki, a huzás után azonnal lakásomon van a huzási jegyzék.

Balogh: Mikor van az I. osztály huzása?

Nagy: Az már f. évi november 15. és 16-án van és $\frac{1}{3}$ sorsjegy 12 kor. $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6 kor. $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3 kor. $\frac{1}{8}$ sorsjegy kor. 1.50

De nem ajánlatos sokáig késni, mert közel a huzás előtt szörnyű nagy nála a kereslet.

Balogh: Ugy, akkor azonnal rendelék magamnak egy sorsjegyet

BIHARI EDE főelárusítónál,

Budapest, IV., Városház-utcza 14.